

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., професор Баранова В.Г.
“ ___ ” _____ 20__ р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси та кредит»

за темою:

**«Бюджетно-податкова політика в умовах ринкової
економіки України»**

Виконавець

студентка фінансово-економічного факультету

Султан Михайлина Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Слатвінська Марина Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2016

ПЛАН:

Вступ.....	3
Розділ I. Теоретичні основи бюджетно-податкової політики.....	7
1.1. Поняття і основні положення бюджетно-податкової політики.....	7
1.2. Принципи і функції бюджетно-податкової політики	16
1.3. Інструментарій реалізації бюджетно-податкової політики	30
Розділ II. Реалізація бюджетно-податкової політики та її ефективність в Україні....	40
2.1. Аналіз впливу бюджетно-податкової політики на формування дохідної та видаткової частини Державного бюджету України	40
2.2. Влив податкової політики на формування доходів суб'єктів господарської діяльності та доходів домогосподарств.....	60
2.3. Ефективність проведення бюджетно-податкової політики.....	68
Розділ III. Шляхи удосконалення бюджетно-податкової політики України на сучасному етапі розвитку	85
3.1. Можливості адаптації зарубіжного досвіду щодо проведення бюджетно- податкової політики	85
3.2. Напрями удосконалення бюджетно-податкової політики України на сучасному етапі розвитку	97
Висновки	107
Список літератури	112

ВСТУП

Після здобуття незалежності в Україні постала проблема створення економіки, яка має забезпечити гідне життя народу. Тому з часом в Україні відбуваються зміни в різних напрямках економічного життя. З переходом України до ринкової економіки більш суттєвого значення має економічна політика. Економічна політика передбачає собою діяльність органів влади щодо визначення та реалізації основних завдань та цілей розвитку країни. Головною умовою забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку та підвищення добробуту суспільства є взаємопов'язане функціонування держави та ринкових інститутів. Для забезпечення реалізації державних програм, що сприятимуть соціально економічному розвитку держава повинна мати в розпорядженні фінансові ресурси, які відображають інтереси суб'єктів підприємницької діяльності органів державної влади, суб'єктів підприємницької діяльності, інвесторів та населення. З огляду на це, існує об'єктивна необхідність реалізації фінансової політики. Фінансова політика спрямована на фінансування державних програм соціально-економічного розвитку та має свої складові через які вона реалізується: бюджетно-податкова, кредитно-грошова (монетарна), інвестиційна, валютна, митна політики. Провідну роль відіграє бюджетно-податкова політика, яка має на меті створення оптимальних умов оподаткування та раціональне використання акумульованих фінансових ресурсів. Бюджетно-податкова політика повинна забезпечувати стабільний соціально-економічний розвиток, стимулювати підприємницьку діяльність та привабливість інвестиційного клімату держави, покращення життєвого рівня населення. Оптимальна податкова система та ефективне адміністрування податків має сприяти стабільному поповненню державного бюджету податковими надходженнями. Від правильного визначення стратегічних цілей, тактичних завдань та інструментів реалізації має забезпечити реалізації ефективної бюджетно-податкової політики України.

Актуальність дипломної роботи полягає в тому, що на сьогодні в умовах економічно-політичної кризи, проведення антитерористичної операції на Сході

країни та євроінтеграції Україна не має визначених стратегічних орієнтирів для реалізації ефективної бюджетно-податкової політики. Економіка нашої держави, бюджетна та податкова системи постійно змінюються та знаходяться в русі, і тому від правильності вибору напрямку проведення та ефективності бюджетно-податкової політики залежить піднесення економіки та добробут нації.

Теоретичні основи бюджетно-податкової політики відображені в роботах вітчизняних та зарубіжних науковців. Важливу роль у дослідженні бюджетно-податкової політики мають такі вчені, як: Т.С. Куценко, Є.І. Грідіна, П.В. Круш, Л.Б. Рябушка, Д.В.Веремчук, Ю.В. Пасічник, В.М. Федосов, А.І. Крисоватий, С.М. Свешніков, І.А. Чугунов, Л.В. Андрущенко, О. Бланшар, А. Селіщев, С. Фішер, Р. Дорнбуш та інші. Дані вчені розглядали науково-методологічні засади, функції, принципи та механізм бюджетно-податкової політики. В умовах євроінтеграції актуальним стає питання щодо формування ефективної бюджетно-податкової політики, яка б сприяла економічному піднесенню нашої держави. Вітчизняні та зарубіжні вчені у своїх наукових дослідженнях теоретично обґрунтували необхідні шляхи вдосконалення проведення бюджетно-податкової політики України, але щодо умов їх практичного впровадження та результатів вчені не мають єдиної точки зору.

Об'єктом дослідження виступає бюджетно-податкова політика як головний елемент фінансової політики держави.

Предметом є процес реалізації бюджетно-податкової політики в ринкових умовах України.

Базою дослідження виступають доходи та видатки Державного бюджету України, у тому числі податкові надходження у розрізі головних бюджетоутворюючих податків.

Метою дипломної роботи є аналіз ефективності проведення бюджетно-податкової політики в Україні та розроблення шляхів вдосконалення бюджетно-податкової політики України на сучасному етапі розвитку.

Виконання роботи передбачає виконання наступних завдань:

- розкрити сутність економічної категорії «бюджетно-податкова» політика та її основні положення;
- визначити принципи і функції бюджетно-податкової політики;
- висвітлити інструментарій реалізації бюджетно-податкової політики;
- проаналізувати вплив бюджетно-податкової політики на формування дохідної та видаткової частини Державного бюджету України;
- проаналізувати вплив податкової політики на формування доходів суб'єктів господарської діяльності та домогосподарств;
- визначити ефективність бюджетно-податкової політики України на сучасному етапі розвитку;
- розглянути зарубіжний досвід проведення бюджетно-податкової політики та можливість його адаптації в Україні;
- розробити напрями вдосконалення бюджетно-податкової політики України в умовах ринкової економіки.

Для досягнення мети дипломної роботи та вирішення поставлених завдань використовувався системний підхід, що дав можливість провести комплексне дослідження процесу реалізації бюджетно-податкової політики. При дослідженні теоретичних засад функціонування бюджетно-податкової політики використовувалися такі загальнонаукові методи пізнання, як: аналіз та синтез, індукція та дедукція, абстрагування та конкретизація, метод аналогії. У ході проведення аналізу впливу бюджетно-податкової політики на формування дохідної та видаткової частини державного бюджету, на суб'єктів господарської діяльності та домогосподарств, оцінювання ефективності бюджетно-податкової політики України в умовах ринкової економіки та дослідження світового досвіду використано такі специфічні методи, як: метод групувань, порівняння, статистичного аналізу, економіко-математичні методи. Для наочного зображення статистичного матеріалу використані методи узагальнення та графічного зображення даних. Для розробки рекомендацій стосовно удосконалення бюджетно-податкової політики України в сучасних умовах розвитку використано методи аналізу та синтезу, групування та порівняння. При прогнозуванні доходів,

видатків та податкових надходжень до Державного бюджету України використано економіко-математичні методи.

Інформаційною базою є: законодавчі та нормативні акти з питань проведення бюджетно-податкової політики, дисертаційні та монографічні дослідження, експертні висновки, періодична економічна література, наукові статті, статистичні звіти та інтернет ресурси.

Дипломна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків та списку літератури. У першому розділі розглянуті теоретичні основи бюджетно-податкової політики, у другому розділі проведено аналіз реалізації бюджетно-податкової політики в Україні та її ефективності в умовах ринкової економіки, у третьому розділі наведені проблеми та шляхи удосконалення бюджетно-податкової політики України на сучасному етапі розвитку. Обсяг дипломної роботи становить 122 сторінки, містить 27 таблиць і 25 рисунків та використано 100 джерел літератури.

Стратегія розвитку бюджетно-податкової політики України викладена у науковій статті «Стратегічні орієнтири бюджетно-податкової політики України на сучасному етапі розвитку», яка підготовлена та здана до друку.

ВИСНОВОК

Отже, в процесі дослідження теоретичних основ бюджетно-податкової політики можна дійти висновку, що:

- бюджетно-податкова політика представляє собою систему правових, фінансових, організаційних заходів уряду пов'язаних з формуванням та використанням державних фінансів, отриманих шляхом справляння податків, зборів та обов'язкових платежів для забезпечення виконання держави своїх функцій та соціально-економічного розвитку;
- бюджетно-податкову політику можна розглядати окремо за двома аспектами: бюджетної по податкової політики. Бюджетна політика координує залученням, розподілом та використанням бюджетних коштів, а податкова – процесом адміністрування податків;
- метою бюджетно-податкової політики на сучасному етапі розвитку є подолання фінансово-економічної кризи та стимулювання пріоритетних галузей економіки держави, що має сприяти стабілізації економіки та підвищення життєвого рівня населення до європейських норм;
- принципи бюджетно-податкової політики являють собою основоположні теоретичні засади, що становлять основу проведення бюджетно-податкової політики та поділяються на 4 групи: принципи нормативно-правового регулювання, принципи бюджетного забезпечення, принципи економічного зростання та принципи соціального спрямування;
- основні функції, які виконує бюджетно-податкова політика: фіскальна, економічного регулювання та вирівнювання доходів бюджету;
- в залежності від тривалості періоду та характеру завдань, які виконує бюджетно-податкова політика виділяють її стратегію та тактику. Тактика передбачає вирішення завдань певного етапу розвитку, а стратегія – це політика, яка розрахована на перспективу. Стратегія та тактика бюджетно-податкової політики взаємопов'язані. Стратегія створює сприятливі умови для вирішення тактичних (короткострокових) завдань;

- інструменти бюджетно-податкової політики поділяються на адміністративно-правові та економічні, які включають: законодавчу базу, видатки бюджету, державний борг та дефіцит, податкові надходження та елементи податку, податкове навантаження.

Таким чином, розглядаючи реалізацію бюджетно-податкової політики України в умовах ринкової економіки, можна стверджувати, що основними податками, за рахунок яких наповнюється державний бюджет України, є непрямі податки: податок на додану вартість, акцизний податок та мито і прямі податки: податок на прибуток підприємств та податок на доходи фізичних осіб. Тому, при проведенні аналізу впливу бюджетно-податкової політики на формування дохідної та видаткової частини Державного бюджету України, можна стверджувати, що:

- основним бюджетоутворюючим податком є податок на додану вартість і його величина на протязі 5 років зберігала тенденцію до зростання;
- надходження з податку на прибуток підприємств мали тенденцію до зниження, що пояснюється політично-економічною кризою;
- тенденцією до зростання характеризуються податок на доходи фізичних осіб та акцизний податок, що пояснюється перерозподілом коштів, отриманих від стягнення податку на доходи фізичних осіб у відсотковому відношенні між державним та місцевим бюджетами та збільшенням ставок і розширенням податкової бази акцизного податку;
- обсяг видатків також характеризується стрімким зростанням, внаслідок чого виникає дефіцит бюджету, так як обсяг видатків зростає більш швидкими темпами ніж обсяг доходів. Зміни, які зазнала бюджетно-податкова політика, сприяли збільшенню обсягу податкових надходжень, але це не вплинуло на зменшення обсягу дефіциту.

Частка податкових надходжень внаслідок реформування податкової системи України зберігає тенденцію до зростання. На сучасному етапі розвитку наша держава знаходиться у кризовому становищі, тому необхідно поповнювати

бюджет. Найшвидшим способом є збільшення фіскального тиску на бізнес та громадян у вигляді підвищення ставок або впровадження нових зборів та податків, але в таких умовах вони не дають бажаного результату. При проведенні аналізу впливу податкової політики на формування доходів суб'єктів та домогосподарств було встановлено, що:

✓ зменшення ставки на прибуток та відміна ЄСВ для фізичних осіб та введення єдиної зниженої ставки для юридичних осіб дещо зменшили податкове навантаження, але суб'єкти господарювання є збитковими, а домогосподарства в умовах високої інфляції та зростанням цін на товари лише підтримують рівень споживання.

При дослідженні ефективності бюджетно-податкової політики дійшли висновку, що:

- бюджетно-податкова політика України не є ефективною. Тому для підвищення її ефективності пропонується доведення до кінця податкової реформи, впровадження середньострокового та стратегічного прогнозування, яке має враховувати зміни у бюджетній та податковій політиці.

Головною метою реформування бюджетно-податкової політики Україна є наближення її до вимог та стандартів Європейського Союзу. Щодо адаптації зарубіжного досвіду реалізації бюджетно-податкової політики виникає необхідність всебічного розгляду наявних проблем в державі, аналізу факторів, під впливом яких формулювалась бюджетно-податкова політика зарубіжних країн і згодом застосовувати його в Україні, але при умові врахування специфіки економічного і соціального розвитку нашої держави. Бюджетно-податкова політика зарубіжних країн характеризується такими ознаками:

- в залежності від характеру адміністративної системи, від особливостей національного господарства, від історичних та економічних чинників бюджетна політика зарубіжних країн розрізняється структурою державного бюджету, структурою бюджетного процесу, проведенням багаторічного планування та державними органами, що здійснюють її;

- в податковій політиці існує різниця в кількості встановлених податків та їх ставками, які характеризуються в багатьох випадках прогресивною шкалою оподаткування. Порівняно з Україною, в Польщі, Німеччині та США ставки за схожими за своєю економічною суттю податків є значно більшими. Схожою ознакою є надання податкових пільг при сплаті податків з фізичних осіб.

Україна повинна розробити гнучку бюджетно-податкову політику, яка б ефективно проводилась і в умовах економічної нестабільності. Стратегічні орієнтири реформування бюджетно-податкової політики мають проводитися з урахуванням історичного розвитку, використання національного потенціалу та підтримкою провідних галузей економіки. Після вивчення проблем при проведенні бюджетно-податкової політики запропоновані такі основні напрями вдосконалення бюджетно-податкової політики:

- ❖ створення ефективної ринкової інфраструктури;
- ❖ неухильно дотримуватись процедури затвердження бюджету та законодавчо затвердити прозорість процесу руху грошових коштів;
- ❖ розроблення системи жорсткого контролю над бюджетним процесом та індикаторів результативності витрат бюджетних коштів;
- ❖ розроблення механізму персональної відповідальності за цільове та ефективне витрачання коштів державного бюджету;
- ❖ підвищення державних соціальних стандартів та гарантій;
- ❖ розроблення та законодавчо регламентувати чітку програму виходу з кризи;
- ❖ введення прогресивної шкали оподаткування для податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб;
- ❖ удосконалення в частині бюджетного відшкодування ПДВ та перегляд його ставок;
- ❖ після проведення реформування податкової системи ввести мораторій на внесення змін до законодавчо-правових актів;

- ❖ забезпечення структурних підрозділів Державної фіскальної служби України програмно-технічною базою, модернізування комп'ютерної бази;
- ❖ збільшення питомої ваги прямих податків через розширення податкової бази;
- ❖ державна підтримка та стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності;

Перелічені шляхи вдосконалення бюджетно-податкової політики в умовах ринкової економіки взаємопов'язані та мають реалізовуватись одночасно і з умовою врахування інтересів держави, суспільства та платників податків. За допомогою бюджетно-податкової політики необхідно здійснювати заходи у напрямі регулювання податкового боргу, розвитку провідних галузей економіки, стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, розвитку малого та середнього бізнесу та покращення добробуту населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Альошкін С.В., Олійник К.Г. Інструменти реалізації бюджетно-податкових відносин/ С,В,Альошкін, К,Г,Олійник//Східноукраїнський національний університет ім.В.Даля. Кафедра оподаткування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://taxation.lg.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=196:2015-06-25-11-42-16&catid=48:v-/
2. Андрущенко В.Л., Данілов О.Д. Податкові системи зарубіжних країн. Навчальний посібник. – К.: Комп'ютер прес, 2004. – с. 300.
3. Білецька Г. М. Гармонізація податкового законодавства: українські реалії: [монографія] / [Г. М. Білецька, М. В. Кармаліта, М. О. Куц та ін.]. – К.: Алерта, 2012. – 222 с.
4. Бугайчук В. Я. Сучасна податкова система України та необхідність її реформування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/jspui/handle/123456789/9698>.
5. Бюджетна підтримка та податкове стимулювання національної економіки України : [Монографія] / за заг. Ред. Л.Л. Тарангул; Нац. унів-т ДПС України. – Ірпінь, К.: Фенікс, 2012. – 532 с.
6. Бюджетна система України: проблемні питання: монографія / Г. М. Коцюрубенко, Л. А.Васютинська, М. О.Слатвінська та ін.; за заг. ред. В. Г. Баранової. – Одеса: Атлант, 2013. – 252 с.
7. Бюджетна система : [підруч.]// за наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр учбов. літератури ; Тернопіль : Екон. думка, 2012. – с. 871.
8. Бюджетна система: [навч.посіб.]// [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П. Хомутенко. – Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. – 392 с.
9. Бюджетна система: [навч.посіб.]// Н.І. Климаш, К.В. Багацька, Н.І. Дем'яненко та ін. за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів, «Магнолія 2006», 2014. – с.296.

10. Бюджетна система: [підруч.]// за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 624 с.

11. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

12. Бюджетно-податкова політика України: нові виклики: [монографія] / І.Лук'яненко, М.Сидорович. – Київ, 2014. – с. 230.

13. Бюджетно-податкова політика: способи формування та реалізації/ Фінансова аналітика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finalearn.com/>.

14. Валігула В. Теоретичні засади міждержавної податкової гармонізації та характеристики податкових систем країн Європейського Союзу в контексті євроінтеграції України //Світ фінансів. –2008. – №1, с.183-194.

15. Вареник В.М. Оцінка бюджетної безпеки України/ В.М.Вареник// Європейський вектор економічного розвитку. – 2015. – №1(18). – с. 33-43.

16. Василевська Г.В. Податкова політика у регулюванні економічного зростання / Г.В. Василевська // Фінанси України. – 2012. – № 2. – с. 39-43.

17. Васютинська Л. А. Видатки бюджету у системі забезпечення соціально-економічного розвитку в Україні: проблеми та реалії / Л. А. Васютинська // «Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка». Економічні науки. - Харків: ХНТУСГ, 2010. – Вип. 98. – с. 144-157.

18. Височина А. В. Бюджетна політика України : сучасний стан, проблеми та перспективи [Текст] / А. В. Височина // Вісник Української академії банківської справи. – 2013. – №2. – с. 17-21.

19. Голишевська Л.В., Швець А.Г. Сучасний стан податкової політики: проблеми і шляхи їх розв'язку/ Л.В. Голишевська, А.Г. Швець . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/4_SWMN_2010/Economics/58997.doc.htm.

20. Довгань А. С., Савчик А. Г. Напрямки вдосконалення податкової політики України/ А.С. Довгань, А.Г.Савчик. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer31/186.pdf>.

21. Дубовик О. Е. Влияние налоговой нагрузки на развитие предпринимательства / О. Е. Дубовик, В. Г. Баранова // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2013. – №1(60). – с. 25-30.

22. Жукевич О. Ефективність податкової системи України: принципи оподаткування та напрями реформування законодавчої бази / О. Жукевич // Вісник КНТЕУ. – 2009. – № 2. – с. 105–113.

23. Зварич О.В. Середньострокове прогнозування доходів бюджету та їх взаємозв'язок з макроекономічними показниками/ О.В.Зварич// Фінанси України. – 2011. – № 8. – с. 59-75.

24. Золотько І. А. Податкова система: навчальний посібник / І. А. Золотько. – К.: КНЕУ, 2005. – 204 с.

25. Ївашко О.А. Проблеми на напрями вдосконалення податкової політики України/ О.А. Ївашко//Наукові записки. Серія «Економіка». – 2011. – №16. – с.38-42.

26. Карлін, М. І. Фінанси країн Європейського Союзу : навч. посіб. / М. І. Карлін. – К. : Знання, 2011. – 639 с.

27. Клец Л.Є. Бюджетний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури. – 2007. – 640 с.

28. Кміть В. М., Корпан Н. В.Податкова система та її роль у формуванні бюджеті України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/8-2015/209.pdf>.

29. Кондюх О. І. Теоретичні аспекти функціонування податкового інструментарію держави / О. І. Кондюх // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2014. - № 2. – с. 134 – 137.

30. Коцюрубенко Г. М. Аналіз доходів та витрат вітчизняних домогосподарств у сучасних умовах розвитку економіки України / Г. М. Коцюрубенко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – Кіровоград: КНТУ, 2011. – Вип. 19. – с. 262-269.

31. Коцюрубенко Г. М. Джерела формування доходної частини бюджету домогосподарства / Г. М. Коцюрубенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2010. – №12(115). – с. 249-252.

32. Краєвська Т.С. Податкова система України: проблемні питання та шляхи їх вирішення/ Т.С. Краєвська// Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.66-71.

33. Круковська О. В. Ключові зміни в реформуванні податкової системи України: реалії та перспективи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/2_ukr/125.pdf.

34. Крючкова Н.М. Податкова політика в системі макроекономічного регулювання: [монографія] / Н. М. Крючкова. – Одеса: Астропринт, 2011. – 190 с.

35. Кудряшов В.П. Курс фінансів: [навч.посіб.]// В.П.Кудряшов. – К.: Знання, 2008. – с. 431.

36. Куманов В.Д. Податкова система: проблеми та напрямки розвитку / В.Д. Куманов// Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.272-277.

37. Кутуза Д.М. Актуальні питання розвитку податкової системи України / Д.М. Куткза// Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.208-214.

38. Куценко Т. Ф. Бюджетно-податкова політика: [навч.посіб.]// Т.Ф. Куценко. — К.: КНЕУ, 2002. – с. 256.

39. Куценко Т.Ф. Формування ефективної моделі бюджетної безпеки України з урахуванням стандартів ЄС у сфері державних фінансів/

Т.Ф.Куценко//Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – №4. –с.181-188.

40. Л. П. Сідельникова. Ефективність податкових джерел формування бюджетних ресурсів держави / Л. П. Сідельникова // Фінанси України. – 2015. - № 9. – с. 45-60.

41. Лисяк Л.В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України: монографія / Л.В. Лисяк. – К.: АФУ, 2009. – 600 с.

42. Литвиненко Я. В. Податкова політика : [навч.посіб.]// Я. В. Литвиненко. – К. : МАУП, 2003. – 224 с.

43. Литвиненко Я.В., Якушин І.Д. Податкові системи зарубіжних країн: навч. посіб./Я.В.Литвиненко, І.Д. Якушин. — К., 2004. — 208 с.

44. Мартиненко В. Л. Податкова політика України та її вдосконалення з метою активізації інвестиційної діяльності / В. Л. Мартиненко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 2. – с. 47.

45. Мединська Т. В. Податкова система: навчальний посібник / Т. В. Мединська, Н. І. Власюк. – 3-тє вид., переробл. та допов.. – Львів: Магнолія 2006, 2012. – 424 с.

46. Мельник Н. І. Шляхи удосконалення податкової системи України/ Н.І. Мельник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/melnik-n-i-shlyahi-udoskonalennya-podatkovoyi-sistemi-ukrayini/>.

47. Мельник П.В., Тарангул Л.Л., Воронова Л. К. Реформування системи сплати податків та зборів з урахуванням міжнародного досвіду: зб. наук. праць за матер. наук.-практ. круглого столу, 5 жовтня 2012 року. – К.: Алерта, 2012. – 162 с.

48. Мілєнтьєва О.В. , Чернявська Т.О. Напрями вдосконалення податкової політики України/ О.В. Мілєнтьєва, Т.О.Чернявська. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/31_PRNT_2010/Economics/73646.doc.htm.

49. Міністерство фінансів України: курси, ставки, індекси [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/>.

50. Молдован О.О. Щодо оптимізації процесів бюджетного прогнозування та планування в Україні/ О.О. Молдован // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1089/>.

51. Навчально-методичні матеріали: «Бюджетно-податкова політика країн в умовах ринкової економіки. Зарубіжний досвід – Україна» // В.М. Свешніков, В.І.Крижановський, В.Г. Демченко. – Київ, 2016. – с. 22.

52. Наконечна К.В. Удосконалення бюджетно-податкової політики в контексті регіональних трансформацій / К.В. Наконечна // Бізнес навігатор. – 2013. – № 1 (30). – с. 181-186.

53. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України /кол. авторів, аг. Редакція, передмова Ф.О. Ярошенка/ - К.: Зовнішня торгівля; УДУФМТ, 2010. – с. 592.

54. Нікітішин А. О. Основні напрями вдосконалення механізму податкового регулювання/ А. О. Нікітішин. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4789>.

55. Ногінова Н.М. Необхідність реформування податкової політики України в умовах євроінтеграції. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eprints.oa.edu.ua/3017/1/Noginova_ZN_Vyp_25.pdf.

56. Олійник О.В. Податкова система: навч. посібник / О.В. Олійник, І.В. Філон. - Київ.: Центр навчальної літератури, 2008. – 456 с.

57. Онищенко С.В. Аналіз існуючої в Україні системи індикаторів бюджетної безпеки/ С.В.Онищенко// Варшава, «European Cooperation», 2(9). – 2016. – с. 48-60.

58. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.

59. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.

60. Офіційний сайт Державної служби статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

61. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>.

62. Павлова С., Шкльода Т. Система оподаткування в Польщі/ С.Павлова, Т.Шкльода//Волинський інститут економіки та менеджменту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://viem.edu.ua/>.

63. Пельтек М.М. Проблема наповнення Державного бюджету України / М.М. Пельтек// Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.164-170.

64. Піхоцький В.Ф. Ефективність бюджетної політики як інструмент соціально-економічного розвитку України / В.Ф.Піхоцький // Фінанси України, 2010. – № 3. – с. 30-37.

65. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: [монографія] / [П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій]; за ред. З. С. Варналія. – К.: Знання України, 2008. – 675 с.

66. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : навч. посібник / Під ред. д-ра екон. наук, проф. Ю.Б. Іванова, д-ра екон. наук, проф. І.А. Майбурова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 492 с.

67. Податкова система [навчальний посібник]/Баранова В.Г., Хомутенко В. П., Дубовик О. Ю. та ін.; за ред. В. Г. Баранової – Одеса: ВМВ, 2014 – 344 с.

68. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Лютий І.О., Демиденко Л.М., Романюк М.В. та ін.]; За редакцією І.О. Лютого. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

69. Податкова система: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів/ [І. О. Лютий, Л. М. Демиденко, М. В. Романюк та ін.]; за ред. І. О. Лютого – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

70. Податковий кодекс України (зі змінами та доповненнями) від 02.12.2010 № 2755- VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

71. Полянничко А. О. Європейське підґрунтя основних засад оподаткування / А. О. Полянничко // Фінансове право. – 2014. - № 1. – с. 196 – 200.

72. Пономарьова І. В., Кирилов О. Д. Дослідження соціально-економічної ефективності податкової політики України/ І.В. Пономарьова, О.Д. Кирилов// Східноукраїнський університет ім. В.Даля. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://taxation.lg.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=227:2015-12-11-16-27-05&catid=50:v-.

73. Проценко Ю.М. Податкова політика України та необхідність її реформування в умовах євроінтеграції/ Ю.М. Проценко// Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.325-330.

74. Процьків А.Р., Томнюк Т.Л. Сучасний стан податкової системи України: проблеми і шляхи їх розв'язку/ А.Р.Процьків, Т.Л. Тоомнюк. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://intkonf.org/protskiv-ar-kentomnyuk-tlsuchasniy-stan-podatkovoyi-sistemi-ukrayini-problemi-i-shlyahi-yih-rozvyazku/>.

75. Радишевська О. Порівняльно-правове дослідження податкових систем України та Польщі в контексті європейської інтеграції/ О.Радишевська. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://philology.knu.ua/files/library/polonist/18/89.pdf> .

76. Рогулін Р. О. Напрями вдосконалення податкової політики України / Р. О. Рогулін // Управління розвитком. – 2013. – №5. – с. 75-78.

77. Руда Г.С. Податкова політика як інструмент регулювання діяльності юридичних осіб. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/19_AND_2012/Economics/3_113920.doc.htm.

78. Савка Т.М., Мінасян В.Л. Бюджетна політика України та шляхи її вдосконалення/ Т.М.Савка, В.Л. Мінасян. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/20_PNR_2011/Economics/15_90366.doc.htm0.

79. Самойленко Д.В. Актуалізація оцінок ефективності сучасної податкової політики/ Д.В.Самойленко// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukr.vipreshebnik.ru/derzhavne-upravlinnya/4453-aktualizatsiya-otsinok-efektivnosti-suchasnoji-podatkovoji-politiki.html>.

80. Свердан М. Проблеми податкової політики і реформування податкової системи України / М. Свердан // Вісник Української академії державного управління. – 2008. – № 6. – с. 184–193.

81. Свешніков С.М. Моделі бюджетно-податкової політики зарубіжних країн// Теорія і практика підвищення кваліфікації//К.– 2012. –№ 1(3), с.51-57.

82. Свешніков С.М., Юрченко В.В., Крижановський В.І. Бюджетно-податкова політика сучасної держави та гармонізація податкових систем країн ЄС. Вектори для України: [навч.посіб.]// С.М.Свешніков, В.В.Юрченко, В.І.Крижановський. – Київ, 2016. – с.39.

83. Сергієнко Л.К. Ефективність державної бюджетної політики в контексті інтеграційних процесів/Л.К. Сергієнко//Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2013. – с.255-259.

84. Синюк А., Підгірний А. Бюджетна політика України та її вплив на фінансову безпеку держави/ А.Синюк, А. Підгірний// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2016_10_28_kampodilsk/sekcija_section_3_2016_10_28/bjudzhetna_politika_ukrajini_ta_jiji_vpliv_na_finansovu_bezpeku_derzhavi/131-1-0-2116.

85. Система бюджетного вирівнювання // Фінансова аналітика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finalearn.com/>.

86. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система: Навчальний посібник/ Л.П. Сідельникова, Н.М. Костіна. – Київ: Ліра-К, 2013. – 604 с.

87. Січняк О. О. Теоретичні основи дослідження формування та класифікації бюджетно-податкової політики / О. О. Січняк // Економіка та держава. – 2016. – № 8. – с. 119-122.

88. Слатвінська М. О. Альтернативні системи оподаткування малого бізнесу: стан, проблеми, перспективи: монографія / М. О. Слатвінська – Одеса: ОНЕУ, 2012 – 252 с.

89. Слатвінська М. О. Зарубіжний досвід оподаткування малого та середнього бізнесу / М. О. Слатвінська // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Забезпечення сталого розвитку економіки на макро- та мікрорівнях», 12-13 лютого 2011 р. – Одеса: ГО «Центр економічних досліджень та розвитку», 2011. – С.116-118.

90. Слатвінська М.О. Податкова система навч. посібник / М. О. Слатвінська, О.Ю Дубовик Одеса: Ротопринт, 2013. – 200 с.

90. Слатвінська М.О.Актуальні проблеми податкової політики України
Финансы и хозяйственная отчетность – состояние, тенденции, перспективы. – Хоз. Академия им. Д. А. Ценова, г. Свиштов, Республика Болгария. 2013.– с. 179-185.

92. Стіпахно В. І. Податкова політика України: проблеми та напрями вдосконалення / В. І. Стіпахно // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 7. – с. 23–28.

93. Танасова І.Р. Вплив основних бюджетоутворюючих податків на формування доходів Державного бюджету України: проблемні питання та шляхи їх вирішення / І.Р. Танасова// Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.89-95.

94. Тезісян М.П. Фіскальна ефективність податкової системи України / М.П. Тезісян// Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.307-316.

95. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020"». - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

96. Фінанси регіону : [навч.посіб.]// М.А. Коваленко, Т.О. Мацієвич, Г.М. Полевик, Н.В. Радванська ; за ред. М.А. Коваленка. – Херсон : Олді-плюс, 2011. – с. 312.

97. Шамота В.П. Проблемні аспекти податкової системи України / В.П. Шамота// Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.21-30.

98. Шикіна Н.А., Мамонтова І.В. Бюджетно-податкові важелі як інструмент розвитку економіки / Н.А.Шикіна, І.В. Мамонтова // Сталій розвиток економіки. – 2013. – №1(18). – с.345-348.

99. Янчук І.В. Бюджетна безпека держави як визначальна складова / І. В. Янчук // Збірник студентських наукових праць ОНЕУ. – 2014-2015. – №3. – с.345-352.

100. Ясько І. В. Принципи оподаткування / І. В. Ясько // Видавництво Львівської політехніки. – с. 135 – 139